

Sygn. akt II CNP 41/09

POSTANOWIENIE

Dnia 4 sierpnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 4 sierpnia 2009 r.

skargi W.C.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27 czerwca 2006 r., sygn. akt [...]

wydanego w sprawie ze skargi W.C.

o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa G.N.

przeciwko W.C.

o zapłatę,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Skarżący W.C. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 27 czerwca 2006 r. oddalającego jego zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 27 marca 2006 r. Orzeczeniem tym Sąd pierwszej instancji odrzucił skargę pozwanego o wznowienie postępowania w sprawie [...], w której został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Sądy obu instancji oceniły, że skarga jest przedwczesna i jako taka niedopuszczalna, gdyż postanowieniem z dnia 15 lutego 2006 r. przywrócono pozwanemu termin do wniesienia opłaty od zażalenia na postanowienie z dnia 5 października 2005 r. w przedmiocie odrzucenia sprzeciwu i tym samym otwarta została droga do wzruszenia tego nakazu w zwykłym postępowaniu.

W skardze skarżący zarzucił naruszenie prawa procesowego, tj. art. 504 § 2 k.p.c. oraz sprzeczność zaskarżonego orzeczenia z art. 399 § 1 k.p.c. i art. 45 Konstytucji.

Sąd Najwyższy zważył co, następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji (poza niewchodzącym w sprawie w rachubę wyjątkiem określonym w art. 424¹ § 2 k.p.c.), kończącego postępowanie w sprawie wydanego począwszy od dnia 1 września 2004 r. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2005 r., I CNP 1/05 niepublikowane i uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2005 r., III BZP 1/05, OSNC 2006, nr 5, poz. 78, której nadano moc zasady prawnej) gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Oznacza to prawo wniesienia skargi od prawomocnych wyroków, nakazów zapłaty, postanowień co do istoty sprawy wydanych w postępowaniu nieprocesowym oraz od postanowień tzw. formalnych kończących postępowanie w sprawie.

W literaturze dominuje pogląd, że to ostatnie pojęcie obejmuje postanowienia, których uprawomocnienie zamyka drogę do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty przez sąd drugiej instancji, jeżeli w chwili jego wydania jest on

zwolniony od obowiązku dalszego rozpoznawania sprawy. Z kolei na podstawie dorobku judykatury można przyjąć, że jest to postanowienie, które przez uprawomocnienie się trwale zamyka drogę do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty w danej instancji (por., np. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1998 r., III CZP 44/98, OSNC 1999, nr 5, poz. 87, z dnia 31 maja 2000 r., III CZP1/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 1 i z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/00, ONSC 2001, nr 2, poz.22 oraz postanowienie z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, niepublikowane.).

Skarga jest nie tylko środkiem nowym, ale - jak podkreślono w literaturze - wyjątkowym w skali europejskiej. Zasadą bowiem jest, że prawomocność, tworzy nowy stan prawny pomiędzy stronami albo *erga omnes*, jak też sanuje wszelkie ewentualne naruszenia prawa, którymi orzeczenie ewentualnie jest dotknięte. Z tego względu jest środkiem wysoce sformalizowanym i wszystkie jej wymagania konstrukcyjne określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. należy interpretować ściśle.

Do omawianej kategorii wymagań należy także uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy (art. art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). W skardze założono, że zażalenie powinno zostać uwzględnione, podobnie jak skarga o wznowienie postępowania i w wyniku sprzeciwu pozwanego powództwo oddalone w całości. Nie sposób jednak uznać, aby samo wniesienie przedmiotowego zażalenia prowadziło do wydania wyroku oddalającego powództwo w sprawie [...] w całości. W sprawie nie został więc wykazany a nawet uprawdopodobniony związek przyczynowy pomiędzy wskazywanym przez skarżącego ewentualnym naruszeniem prawa a sygnalizowaną szkodą. Nie można zatem przyjąć, że nastąpiło uprawdopodobnienie przez skarżącego szkody wyrządzonej przez wydanie postanowienia, którego skarga dotyczy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141). Skarga więc nie spełniała wymagania konstrukcyjnego określonego w 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych względów skarga podlegała odrzuceniu (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).